

Пријава [1025-2021-kategorija-2]

Подаци о пројекту

Назив пројекта	Звуци прошлости из Глувог потока
Кључне речи	Пребреза, фосили, миоцен, учење
Спровођење пројекта	20.09.2021. - 20.12.2021.
Научне Области	<ul style="list-style-type: none"> • природне науке • хуманистичке • интердисциплинарне
Апстракт пројекта	<p>Пројекат Звуци прошлости из Глувог потока је прилика да ученици основних школа топличког краја „открију“ Пребрезу, да из прве руке, од истраживача, сазнају како се истражује, какав је пут од истраживања до презентације каква постоји на налазишту. Предавачи-археолози, креативни наставник биологије, истраживачи из Природњачког музеја БГД заједно с ученицима показују нову димензију учења.</p> <p>Палеонтолошки локалитет Пребреза код Блаца се налази на југу Србије, на обронцима планине Јастребац. Ту, у Глувом потоку, мешатинин Раде Ракоњац је као дванаестогодишњак, док је чувао стоку, открио прву фосилну кост, далеке 1948. Млади тих година ће бити у прилици да са Чика Радетом разговарају о открићу налазишта а од стручњака да сазнају како су текла истраживања. Научено и забележено на терену, ученици и предавачи ће пренети свим заинтересованим ученицима, на отвореним часовима у Прокупљу/Музеј Топлице/ а изложбу коју су припремили организоваћемо у школама у Прокупљу, Блацу и Куршумлији.</p>
Опис пројекта	<p>Први корак пројекта обухвата детаљно планирање свих активности. Најпре, позив оцновним школама, ученицима из Прокупља, Куршумлије и Блаца и одабир 30 најзаинтересованијих, уз помоћ предметних наставника биологије. Други корак је радионица у Музеју Топлице, с наставником биологије мр Дејаном Живковићем и биологом Аном Церовић из Прокупља, руководиоцем Споменика природе Пребреза. Током истраживања, откривен је вредан палеонтолошки материјал-стотинак фосила указују да су на овом подручју живели преци данашњих животиња- слонава, жирафа, хијена, корњача. У Музеју Топлице је изложено неколико фосилизованих костију. Потребно је</p>

ученике и професоре припремити за одлазак на терен, упознати их с основним подацима о самој Пребрезе. Сваком од чесника треба обезбедити штампани материјал с основним подацима о локалитету, бележницу за рад, прибор за писање. Такође, за учеснике планирамо качкете с логом пројекта, као знак распознавања а и заштите од ветра на терену. Трећи корак је организовани одлазак у Пребрезу, аутобусом из Прокупља, организованим превозом из Куршумлије и Благаца. На самом локалитету, ученике и наставнике ће чекати чувар Раде Ракоњац који је заправо открио налазиште, затим, др.Зоран Марковић, виши кустос Природњачког музеја из Београда и Сања Алабурић, кустос Прородњачког музеја из Београда, обоје истраживачи Пребрезе. Ученици ће бити у прилици да обиђу читав локалитет, да на лицу места виде како изгледају фосили у профилу потока, да фотографишу и забележе своје утиске. Имаће прилику да поставе питања и добију директне одговоре, да сазнају какав је процес истраживања на терену. Пребреза је једини локалитет ове врсте у Србији, споменик природе прве категорије, најзначајније палеонтолошко налазиште у Европи са остацима миоценских сисара старих 10-16 милиона година. Пронађене су кости претече газеле, хијене, окамењени остаци мастодонта, претка слона, затим, антилопе, жирафе, неких птица и животиња које данас живе на подручју Африке што указује да су Европа и Азија некад биле повезане копном. Локалитет је музеј на отвореном који поред научне има велику едукативну вредност, реплике фосила откривених током истраживања су изложене у витринама зарад непосредног проучавања палеонтолошких остатака. Четврти корак је презентација Пребрезе у Музеју Топлице за све заинтересоване ученике из Прокупља. Истраживачи из Природњачког музеја ће представити досадашње резултате истраживања а ученици своје виђење Пребрезе. Одабиром фотографија са терена биће направљена изложба с позивом посетиоцима да обиђу Пребрезу. Пети корак је евалуација, сумирање онога што су ученици били у прилици да науче на терену, утисци сарадње с правим истраживачима.

Циљна група

- основна школа
- медији
- организације цивилног друштва

Циљеви пројекта

-Упознавање ученика основних школа из Топличког краја с прошлосту коју треба да знају из прве руке - Музеј Топлице као алтернативна учионица-корак ближе прошлости - Измештање учионице на отворени простор, коришћење очигледних примера са терена уместо фотографија што је поготово потребно после готово читаве школске године учења на даљину. Искуство говори да деца много боље уче кад се сретну с конкретним примерима, с изазовима. - Дигитално описмењавање (прављење презентације) - Предавање и сусрет с научницима, прилика да ученици виде уживо процес истраживања, да добију одговоре на сва питања која иначе нису у прилици да поставе - Уочавање климатских промена и утицаја природних катастрофа на

биљни и животињски свет, - Подстицање научног погледа на свет око нас, -Упознавање и повезивање наставника и ученика из различитих школа

Циљеви из програма промоције науке у које се пројекат уклапа

- Развој капацитета истраживача за ширење научне културе
- Подстицај и развој комуникације између научноистраживачких организација са државном управом и јединицама територијалне управе и локалне самоуправе кроз размену вредности и пракси
- Јачање ресурса за промоцију науке како би програми били доступнији грађанима

Процена броја посетилаца

120-150

Одговорно лице (лице задужено за контакт)

Име и презиме

Јулка Кузмановић Цветковић

Занимање

археолог

Телефон

606865708

Имејл

jkcvet54@gmail.com

Биографија

Јулка Кузмановић Цветковић је археолог, дипломирала на Филозофском факултету у Београду, на групи за археологију 1977.године. Од 1979. до 2019. била запослена у Народном музеју Топлице, пензионисана у звању музејског саветника. И даље сарадник Музеја. Учествовала на истраживањима бројних археолошких налазишта у Србији: Pontes код Кладова, Царичин град код Лесковца, Гамзиград код Зајечера. Водила истраживања Прокупачке тврђеве, римских терми у порти цркве св.Прокопија, истраживања код цркве св.Николе у Куршумлији. Од 1996 до 2013. на налазишту Плочник, коруководилац истраживања у сарадњи с Народним музејем из Београда и последњих година УКЛ универзитетом из Лондона. У току је штампање публикације о рађању металургије у Евроазији у којој је један од уредника и аутор стручног текста. Учествовала на бројним стручним конференцијама и радионицама из области археологије у земљи и иностранству / Бугарска, Румунија, Грчка, Шпанија/. Идејни творац и аутор пројекта Плочник-прошлост уживо, реконструкције неолитског насеља на налазишту Плочник у коме се последњих година поред туризма, одвијају и радионице за ученике и студенте. 2107-2019. у Плочнику водила пројекат Неолитски научни камп финансиран од ЦПН-а.

Подаци о институцији

Назив институције	Народни музеј Топлице
Седиште	Прокупље
ПИБ	100413806
Матични број	07598165
Одговорно лице	Љиљана Красић, директор
Веб сајт	https://muzejtoplice.org.rs
Имејл	muzejtoplice@gmail.com

Пројектни тим

Име и презиме	Јулка Кузмановић Цветковић
Занимање	археолог
Имејл	jkcvet54@gmail.com

Биографија Јулка Кузмановић Цветковић је археолог у пензији, била запослена у Народном музеју Топлице од 1979. до 2019. године. и даље сарадник Музеја. Током бављења археологијом за који је добила градску награду "Повеља св. Прокопије" и окружну Светосавску награду, бавила се и популаризацијом археологије, поготово међу школском омладином. Осамдесетих година прошлога века је, у сарадњи са Школом за заједничке основе, организовала учешће ђака у ископавањима Прокупачке тврђаве у оквиру друштвено-корисног рада, ученици су учили историју кроз праксу. Пројекат "Плочник прошлост уживо" започет 2009. је осмишљен као могућност учења на отвореном. Испоставило се да Архео парк Плочник пружа могућности за проучавање многих наука које своје основе имају у неолиту. Почело је радионицом "Логаритми у археологији", да ученици схвате да логаритми служе за израчунавање старости археолошких предмета. У Плочнику се последњих година поред туризма, одвијају и радионице за ученике и студенте. 2107-2019. у Плочнику водила пројекат Неолитски научни камп финансиран од ЦПН-

а.

Име и презиме	Сања Црнобрња Красић
Занимање	археолог, виши кустос
Имејл	sanjacrnobrnjakrasic@gmail.com
Биографија	Сања Црнобрња Красић, Рођена 1979 у Вировитици. Виши кустос археолог, запослена у Завичајном музеју Жупе у Александровцу од 2008 до 2020. Од децембра 2020. запослена у Народном музеју Топлице у Прокупљу. Учесница неколико десетина археолошких истраживања, ауторка научних радова и музејских изложби, чланица редакције Жупски зборник, ауторка и руководилац вишегодишњег, међународног пројекта "Козник – Град витезова". Круну досадашње каријере представља налаз винчанске фигуре на локалитету Витковачко поље 2019.
Име и презиме	мр Дејан Живковић
Занимање	професор биологије
Имејл	dejanzivkovic1004@gmail.com
Биографија	мр Дејан Живковић је запослен у ОШ Ратко Павловић"Ћићко" у Прокупљу, као наставник биологије. образовање: магистар биолошких наука за екологију, заштиту и унапређивање животне средине, Приштински универзитет са седиштем у Косовској Митровици (2009); докторанд (Факултет за примењену екологију-Сингидунум, Београд); професор биологије.Радно искуство: Стручни сарадник-предавач на Високој Пољопривредно-прехрамбеној школи у Прокупљу(2009-2011), стручни сарадник на ПМФ-у.Додатно искуство и компетенције: 20 година интензивног проучавања животних станишта на планини Видојевици, сакупљању и детерминацији биљног материјала, фотографија и препарата гљива; суочавање са проблемима потпуне девастације шума, биљног фонда, гљива, животиња и водених сливова на подручју од изузетног значаја за биодиврзитет Србије; биолог, еколог, екотоксиколог, травар и фитотерапеут.

Партнери

Да ли се пројекат спроводи са другим организацијама?

Не

Имплементација пројекта

Активност	Од	До
1.Позив основним школама у Прокупљу, Куршумлији и Блацу за учешће у пројекту. Одабир 30 ученика и 5 наставника за учешће.	01.09.2021.	15.09.2021.

људски ресурси	путовање и смештај	опрема	материјал	остали	збир
0	0	0	0	0	0

Активност	Од	До
Штампање промотивног материјала(мајице, качкети) и припрема материјала за рад /фасцикле, оловке, папир за писање/, припрема основних података о Пребрезе за учеснике.	01.09.2021.	15.09.2021.

људски ресурси	путовање и смештај	опрема	материјал	остали	збир
0	0	0	44000	0	44000

Активност	Од	До
2.Припреме за одлазак на локалитет, Музеј Топлице /освежење за учеснике: вода, сокови, грицкалице	01.10.2021.	02.09.2021.

људски ресурси	путовање и смештај	опрема	материјал	остали	збир
0	0	0	0	2000	2000

Активност	Од	До
3.Пребреза, рад на терену. Превоз ученика из Прокупља, Куршумлије и Блаца. Долазак сарадника из Природњачког музеја у Београду. /Храна за учеснике	15.10.2021.	15.10.2021.

људски ресурси	путовање и смештај	опрема	материјал	остали	збир
66000	40000	0	0	10000	116000

Активност	Од	До
4. Завршни отворени час у Музеју Топлице, учествују	29.10.2021.	12.11.2021.

досадашњи учесници, сви предавачи и заинтересовани ученици из Прокупља Куршумлије и Блаца. Изложба постера на којима су штампани резултати теренског рада у Пребрези./ вода, сокови и храна за учеснике

људски ресурси	путовање и смештај	опрема	материјал	остали	збир
0	10000	0	12500	10000	32500

Активност	Од	До
5.Евалуација, сумирање резултата и писање извештаја у Народном музеју Топлице	10.12.2021.	12.11.2021.

људски ресурси	путовање и смештај	опрема	материјал	остали	збир
0	0	0	0	0	0

Укупно: 194500

Одлука о учешћу

- [rešenje.pdf \(136 KB\)](#)